

فرونشست ۷۶ کیلومتری با سرعت به سمت کاشان

به نظر می‌رسد که بزرگترین ترک‌های فرونشست زمین در ایران در کاشان رخ داده است. این ترک که از نزدیکی طاهرآباد شروع می‌شود، پس از ۷۶ کیلومتر به نزدیکی شهر قم می‌رسد. این ترک عظیم که نشانه‌ای واضح از تخلیه آب‌های زیرزمینی است، در مسیر خود تاسیسات راه‌سازی و حتی احتمالا تاسیسات مربوط به برق و آب و گاز را هم به مخاطره می‌اندازد.

یکی از دلایل بروز چنین ترک بزرگی، برداشت بی‌رویه آب از سفره‌های زیرزمینی است. کشاورزی بزرگترین مسبب بروز چنین فرونشستی محسوب می‌شوند. با این حال کشاورزان منطقه، طالبی و هندوانه که پرآب پرترین محصولات کشاورزی هستند را همچنان می‌کارند.

اما بدترین قسمت این ماجرا آنجاست که این فرونشست عظیم زیر شهر کاشان هم رخ داده باشد و کسی هنوز با خبر نباشد.

کانال اطلاع‌رسانی بابل‌ها رسانه توسعه پایدار
شهرستان بابل // [امتداد](#)

۱۸ استان کشور، ۱ استان با فرونشست

روبه رو هستند

چندروز قبل خبر آمد چند مدرسه در اصفهان به دلیل فرونشست تخلیه شده است. عمق ترک دیوارها آنقدر زیاد بود که بچه‌ای خردسال در آن جا می‌گرفت.

اخبار و مطالب داخلی

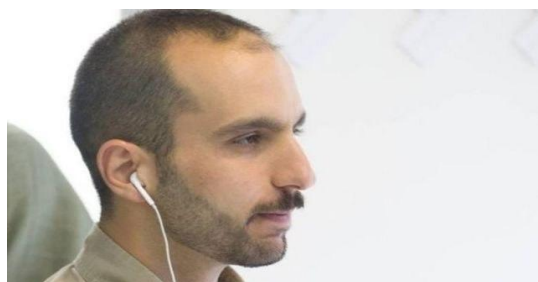
روز جهانی خاک:

خاک و آب، سرچشمه‌های زندگی:

<https://www.radiozamaneh.com/793030>

سام رجبی، فعال محیط زیست پس از 6
سال از زندان آزاد شد

سام رجبی، فعال محیط‌زیست همراه با تعداد دیگری از کنشگران این حوزه بهمن سال 1396 توسط اطلاعات سپاه بازداشت شد و به 6 سال حبس محکوم شده بود.

شرق / [ensafnews](#)

پنج استان در وضعیت بحران فرونشست

حمله جنون‌آمیز به سفره‌های آب زیرزمینی

۸ ماه پس از تحویل «لایحه مهار فرونشست زمین» به مجلس، جزئیات تازه‌ای از ماموریت‌های وزرا، در مورد «توقف بحران زیرخاکی کشور» اعلام شد.

براساس یک گزارش رسمی، پنج استان با خطر بالای «فرونشست» روبه‌رو هستند. برخی اعضای کابینه، «ضعف حکمرانی آب» را منشأ بحران معرفی کردند. قرار است، «آب برنامه‌ریزی‌شده» برای تک‌تک استان‌ها به تصویب برسد.

در این میان، ۵ استان تهران، خراسان رضوی، اصفهان، البرز و کرمان در وضعیت بحران بالا هستند.

از آن جمله در تهران، مناطق ۱۷ تا ۲۱ و فرودگاه امام خمینی (ره)، فرودگاه مهرآباد و خطوط انتقال انرژی در بخش جنوب غرب و خطوط قطار شهری و مترو، در خطر هستند.

در اصفهان نیز حدود ۱۰ هزار کیلومتر مربع شامل ۳۰ هزار و ۳۰۰ واحد مسکونی، به طور ویژه پالایشگاه برق شهید منتظری، ورزشگاه نقش جهان، فرودگاه بین‌المللی شهید بهشتی، پست‌های خطوط انتقال نیرو فشار قوی، شهرک صنعتی محمودآباد، خطوط انتقال سوخت به فرودگاه نایین و سگری، خطوط قطار برون‌شهری به‌ویژه خط اصفهان به شاهین شهر، ابنیه تاریخی مانند پل روی رودخانه زاینده رود به شدت در معرض تهدیدهای ناشی از فرونشست هستند.

دنیای اقتصاد // امتداد

پیشگیری از فرونشست جاماند

مرکز پژوهش‌های مجلس: در لایحه حاضر می‌توان موزی‌کاری و تکرار وظایف را مشاهده کرد. در همین راستا برای جلوگیری از ایجاد ساختارهای موزی و برای بهره‌گیری از ظرفیت شکل‌گرفته موجود در کارگروه مذکور، می‌توان مصوبات کارگروه ملی سازگاری با کم‌آبی را در کارگروه مطرح‌شده در این لایحه کارگروه استانی فرونشست ملاک عمل قرار داد

www.payamema.ir

فرونشست در اصفهان مرحله بحران را رد کرده، اما ماجرا به این استان ختم نمی‌شود.

از میان ۳۱ استان کشور، ۱۸ استان با این پدیده روبه‌رویند. در روزهای اخیر «احمد وحیدی»، وزیر کشور درباره این موضوع گفته است «برای مقابله با فرونشست زمین که یک بحث بحرانی است، نمی‌توان با سازوکار عادی فعالیت‌ها و برنامه‌ها را دنبال کرد.

«باید با اولویت، پیگیر تأمین منابع مورد نیاز پیش‌بینی‌شده در این زمینه بود و به‌سرعت اقدامات پیشگیرانه را انجام داد.» این درحالی‌است که روز گذشته مرکز پژوهش‌های مجلس نیز در گزارشی به اظهار نظر کارشناسی درباره «لایحه فرونشست زمین»، لایحه‌ای که اسفند سال گذشته به مجلس ارسال شد، پرداخت و ایرادات این لایحه را برشمرد.

پیام‌ها

<https://payamema.ir/?p=94943>

زخم کاری آلودگی هوا بر تن مردم؛ مرگ سالانه ۲۶ هزار نفر!

رئیس مرکز ملی هوا و تغییر اقلیم سازمان حفاظت از محیط زیست می‌گوید: «در بررسی‌های انجام شده توسط وزارت بهداشت در ۳۳ شهر (سال ۱۴۰۱)، بیش از ۲۶ هزار نفر به‌دلیل مرگ‌ومیر منتسب به آلودگی هوا جان خود را از دست دادند که خسارت معادل آن ۱۱.۳ میلیارد دلار برآورد شده است،

«بمو» را تکه تکه کردند.

آخرین دست‌اندازی به «پارک ملی بمو» به سفر اخیر هیئت دولت به استان فارس برمی‌گردد. در این سفر استاندار درخواست جدا شدن بخش دیگری از پارک ملی بمو برای نهضت ملی مسکن را مطرح کرد.

طبق این گزارش تهران بیش از ۶ هزار مرگ‌ومیر منتسب به آلودگی هوا داشته که خسارت معادل آن ۳ میلیارد دلار است. «عصرایران/راوی آنلاین

raavi.news

سالانه کشور بیش از ۹ میلیارد دلار از محل آلودگی هوا خسارت می‌خورد

درویش، فعال محیط زیست: مرکز پژوهش‌های مجلس اخیرا اعلام کرد که سالانه کشور بیش از ۹ میلیارد دلار از محل آلودگی هوا خسارت می‌خورد؛ یعنی بیش از دو برابر بودجه وزارت

در این پنج دهه، هر اداره و نهادی هر چقدر توانسته و از دستش برآمده زمین‌های پارک ملی بمو را اشغال کرده است تا به گفته «بهمن ایزدی»، پیشکسوت محیط زیست بزرگترین پرونده زمین‌خواری در کشور در محدوده مناطق تحت‌مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست در این منطقه رقم بخورد.

«یکی داستان است پر آب چشم»، بیش از هر کدام از مناطق چهارگانه سازمان حفاظت محیط زیست، برای بمو مصداق دارد. فاطمه باباخانی // پیام ما

<https://payamema.ir/payam/92176>

در این شرایط، رئیس کمیته عمران شورای اسلامی شهر تهران خواستار تعطیلی ادارات به جای مدارس شده است و از سوی دیگر، «مهدی پیرهادی»، رئیس کمیسیون سلامت شورای شهر تهران در جلسه دیگری استفاده از مازوت در نیروگاه‌های اطراف تهران را تأیید کرد. این درحالی است که در روزهای گذشته اورژانس در برخی از میدان‌های البرز و تهران مستقر بوده و نفس همگان همچنان تنگ است.

گزارش کامل را این‌جا بخوانید

<https://payamema.ir/payam/94674>

گسترش آتش‌سوزی در پالایشگاه هیدروکربن بیرجند

مخازن پالایشگاه هیدروکربن بیرجند در استان خراسان جنوبی ساعت ۸:۴۵ صبح یکشنبه (۱۸ آذر) دچار آتش‌سوزی شد. به گفته مدیرکل مدیریت بحران استان، آتش‌سوزی هنوز مهار نشده و به دلیل ماهیت اشتعال‌پذیری میعانات گسترش یافته است. بر این اساس، این آتش‌سوزی - تا لحظه تنظیم این خبر - کشته و زخمی در بر نداشته است.

آتش‌سوزی جنگل‌های دوهزار تنکابن

asriran.com

نیاز شهرها به پایداری اکولوژیک

شهرها در جهان امروز کانون ناپایداری اجتماعی، اقتصادی و محیط‌زیستی هستند. آلودگی‌های محیطی، انتشار گازهای گلخانه‌ای، محدودیت منابع، شکنندگی اکوسیستم‌های طبیعی شهر و تنگ شدن عرصه برای بقای سایر زیست‌مندان، از مهمترین مشخصه‌های ناپایداری محیط‌زیستی شهرها هستند.

آموزش و پرورش به عنوان بزرگترین وزارتخانه کشور. دیگر باید چه اتفاقی بیفتد که صرفه داشته باشد ما مشکل آلودگی هوا را حل کنیم؟ که نکرده‌ایم. ما باور نداریم که آنها می‌خواهند مشکل را حل کنند؛ چون اگر بخواهند، ابزارش وجود دارد و در متن قانون آمده است. یعنی اینها می‌دانند که برای حل مشکل باید چه کار کنند؛ اما نمی‌خواهند و نمی‌کنند.

بیشتر بخوانید:

<https://payamema.ir/payam/94675>

آسمان کدر مدیریت آلودگی هوا

صحبت درباره آلودگی هوا، اثراتش روی سلامت بدن، دلایل آلودگی شهرهای بزرگ، چرایی تجویز مسکن‌های مقطعی مانند تعطیلی تکراری است. با غیرحضور شدن مدارس، سرگردانی پدرمادرها ادامه دارد، با وجود تعطیلی، خیابان‌ها پر از ماشین و ترافیک است، همچنان منبع سوخت کارخانه‌ها مشخص نشده و کش‌وقوس تکذیب استفاده از مازوت همچنان یکی از برنامه‌های جاری مدیران است.

آسمان کدر مدیریت آلودگی هوا

در سامانه پایش کیفی هوای کشور، هیچ شهری بنفش یا «بسیار ناسالم» گزارش نشده و تا عصر دیروز، ایستگاه‌های پایش اصفهان با نشان دادن شاخصی بین ۱۶۰ تا ۱۸۵ بالاترین شاخص را در کشور نشان می‌دادند، اما نقشه سایت World Air Quality Index info که شاخص آلودگی هوا در کشورهای مختلف را نشان می‌دهد، میرزاظاهر اصفهان را با شاخص ۲۱۸ و باقرشهر تهران را با رنگ بنفش و در مرحله بسیار خطرناک نشان می‌داد

www.payamema.ir

بوده است. این کشور آفریده سوسیال دموکراسی بوده است و تا مقطع قتل یک وزیر امور خارجه مترقی و کنار رفتن یک وزیر امور خارجه منتقد سیاستهای اسرائیل هنوز قسمتی از آن فرهنگ و سمتگیری و وجدان خود را حفظ کرده بود. اکنون، مطالعه تغییر و حتی مسخ سوئد میتواند برای درک سمت حرکت اروپا و جهان یک نمونه گویا باشد. همچنین میتواند فاش کند که با فروپاشی شرایط مثبت زیست بومی چه به روز مردم دنیا خواهد آمد.

دیروز دولت محافظه کار سوئد بودجه پیشنهادی خود را به مجلس برد. چند نکته در این بودجه و برنامه دولت، انسان را سخت اندیشناک میکند.

یک: مالیات بر سوختهای فسیلی کاهش مییابد.

نتیجه: مصرف سوخت فسیلی به همین شکل ادامه و افزایش مییابد.

دو: استفاده از مجموع سوختهای فسیلی مجاز است و تسهیل میشود.

مالیات بر کیسه ها و پاکتهای پلاستیکی هم به حداقل میرسد یا حذف میشود.

سه: بودجه بهداشت و درمان و آموزش و کل رفاه اجتماعی کاسته میشود و در مقابل بودجه نظامی به گونه سرسام آوری افزایش مییابد.

چهار، تمام کمکهای خارجی به کشورهای در حال رشد و فقیر قطع میشود و امکان کمک به هرکشوری مشروط به دو شرط میشود: نخست حمایت و جانبداری نکردن از روسیه و بلوک آن، دو تأمین منافع سوئد در آن کشور.

یعنی، اگر سوئد به مردم قحطی زده کشوری بخواهد اندک کمکی بکند شرط آن این است که دولت آن کشور

یادداشت پنجمین ۴ آبان ۱۴۰۲

شینا انصاری
پژوهشگر محیط زیست

نیاز شهرها به پایداری اکولوژیک

از اوایل دهه ۷۰ میلادی، جنبشهای محیط زیستی علیه توسعه متداول شهرها بهخصوص مناطق کلانشهری کشورهای توسعه یافته به راه افتاد. این حرکت های اعتراضی به روند توسعه، با قوت و قوام بیشتر، از دهه ۹۰ میلادی و به طور مشخص از کنفرانس ریو با نگرش «پایداری در توسعه» آغاز شد؛

نگرشی که به مقابله با الگوهای تولید، توزیع و مصرف ناسازگار با طبیعت، که منجر به اتمام منابع و تخریب محیط زیست و رشد اقتصادی ولو به هر قیمتی شد پرداخت و تنها فرایند توسعه ای را تایید کرد، که به بهبود کیفیت زندگی انسان ها در حد ظرفیت پذیرش نظام های پشتیبان حیات (Carrying Capacity) می انجامید. یادداشت کامل را این جا بخوانید:

<https://payamema.ir/payam/articlerelation/95171>

کجا میرویم؟ امیر ممبینی

سوئد کشوریست که به برخورد سنجیده و متین و مترقی و مایل به بیطرفی در مسایل خارجی مشهور

نه تنها بهره بانکی چند برابر و قیمت غذا و کرایه خانه آنگونه افزایش یافته است، کرون سوئد نیز نسبت به یورو ۴۰ درصد ارزش خود را از دست داده است. یعنی، اگر یک سوئدی بخواهد درآمد و پس انداز خود را به یورو و دلار تبدیل کند حدود ۳۰ تا ۴۰ درصد ارزش آن باد هوا خواهد شد.

مسئله دیگر امنیت اجتماعی است. در این چند ساله میزان جرمهای جنایی، انفجار و شلیک و قتل چنان بالا رفته است که سوئد به بدترین کشور غرب اروپا از این نظر بدل شده است. هیچ روزی نیست که جایی را منفجر نکنند و کسانی کشته نشوند. اکنون کودکان قربانیان جدید جنایت هستند و قاتلان زیر 16 سال هم پیدا شده اند. بسیاری هستند که دیگر با افرادی که پیوند فامیلی با یک مجرم دارند رابطه را قطع کردند، چون از مرگ بر دست باند رقیب میترسند. باندها خویشاوندان رقیب را هم هدف میگیرند حتی مادران پیر را.

روشن است که این وضعیت اسفبار دست نیروهای راست را به روی جمعیت مهاجر دراز میکند و گاه پیشنهاد میدهند که اینها آن گروه از کشور برون رانده شوند. سوسیال دموکراتها هم تفاوت کمی با راست میانه دارند. سوئد دیگر سوئد نیست. میلیونها نفر در این کشور نگران تأمین غذا و پرداخت کرایه خانه خود هستند.

دیگر کشورهای اروپایی نیز کمتر یا بیشتر وضعیتی مشابه دارند. اروپای زیبای دموکرات با بدترین تهدید تاریخ خود روبرو است. برآستی این قاره پیشرفت برای نجات خود چه خواهد کرد؟ پاسخ این پرسش را خود این قاره باید بداند. تا آنجا که به یک کنشگر محیط زیست بر میگردد باید بگویم، این قاره هم سر شاخ نشسته و بن میبرد. بحران محیط زیست یکی از عملهای اصلی سمتگیری فاجعه بار اروپا است. این

به اندازه دلخواه در خرید کالاهای سوئدی فعال باشد و دروازه برای ورود سرمایه های سوئدی باز باشد. یعنی، چند برابر کمکی که صورت گیرد باید منافع برگردانده شود.

پنج، در نقشه دولت هزینه عضویت در ناتو نقدا از طریق کاهش هزینه ها به زیان کارهای خیریه و کمکهای خارجی و مالیاتهای زیانمند تأمین میشود.

شش: دولت سوئد ممنوعیت استخراج اورانیوم در کشور را پایان میدهد و این کشور از تولید کنندگان و صادر کنندگان اینگونه مواد میشود.

موارد دیگر بودجه را میگذاریم و به مسایل منفی دیگری میپردازیم.

بهره بانکی تعیین شده توسط بانک مرکزی سوئد طی این دو سال از صفر در صد به ۴ درصد رسیده است و باز هم بیشتر میشود.

یعنی، میلیونها خانواده ای که گرفتار وام مسکن و ماشین و غیره هستند به میزان سه تا چهار در صد شاید بیشتر باید بهره بانکی بدهند و این برای کارگران و کارمندان و مستخدمان کمر شکن است.

در این دو ساله قیمت مواد غذایی در سوئد، بسته به نوع کالا، بین ۴۰ در صد تا ۴۰۰ در صد افزایش یافته است. ماهی لاکس کیلویی ۸۹ کرون اکنون تا کیلویی ۲۷۰ کرون است. گوشت گوساله کمی با کیفیت، از حدود ۸۰ کرون به حدود پانصد کرون رسیده است. پیاز کیلویی ۳ کرون اکنون حدود ۳۰ کرون است. گوجه کیلویی هشت کرون بین ۲۵ تا ۵۰ کرون است. این وضعیت کمیت و کیفیت تأمین خوراکی توسط مردم زحمتکش را به شدت پایین آورده است. زحمتکشان بضاعت رسیدگی به دندانهای خود را ندارند. بسیاری از داروها نایاب شده است.

آلودگی هوا، پنجمین عامل خطر بروز بیماری‌های غیرواگیر

وزارت بهداشت: از سال قبل سازمان بهداشت جهانی از «آلودگی هوا» به عنوان عامل خطر پنجم بروز بیماری‌های غیرواگیر از جمله سرطان‌ها یاد کرده است.

میزان مرگ‌های ناشی از آلودگی هوا قابل توجه است که باید به آن توجه شود.

کانال اطلاع‌رسانی بابل‌ها رسانه توسعه پایدار
شهرستان بابل // امتداد

را مردم در اروپا میدانند. اما، گویی همگی علیه محیط زیست تبانی کرده اند.

دولت سوئد و اکثر دولتهای دیگر برنامه ای را که تا ۲۰۳۰ قرار بود برای مهار گرمایش پیش ببرند تعطیل یا نیمه تعطیل کرده و اذعان میکنند که این برنامه تا آن تاریخ اجرا نخواهد شد. اروپا بر مجموع دودها و آسبیهای خود بر محیط زیست افزوده است و چشم انداز روشنی هم نشان نمیدهد که کسی بداند سرانجام چه خواهد شد.

اما، اگر آمار و ارقام و اطلاعات هم نتواند تقدیر را بازگو کند منطق آدمی میتواند نتیجه ای بگیرد. جهان گام به گام بسوی شرایط تنازع بقا کشیده میشود، شرایطی که در آن، کشوری مثل ایران ماهی زنده در ماهیتابه زورگویان خواهد بود. ما به دروازه جهنم نزدیک میشویم و این در حالیست که نه مردم و نه اپوزیسیون و نه حکومت و دولت هیچکدام چه باید کرد را نمیدانند یا نمیخواهند به گونه منطقی به آن فکر کنند. نسل ما در آستانه آتش خواهد مرد. دریغا فرزندان و نوه های ما، دریغا نسلهای آینده که نعش این کشور را از دیوانگان مشکل سازی که ما باشیم تحویل میگیرند. بیچاره مردمی که نتوانند در پناه کشور خود آشیانه امنی داشته باشند. برای نگارنده روشن است که اگر آنها که قدرت سیاسی را در دست دارند یک بازیگر عمده برای حل این مسایل نباشند کار ایران زار است. اما، چگونه میتوان فکر و راه حلی را به رژیم تفهیم کرد که رسالت خود را تفهیم و تنبیه مردم میدانند؟ ما در بن بست هستیم. با این همه، بدون امید ضعیفتر خواهیم شد. هنوز هم میتوانیم کمی امیدوار باشیم، اگر به جای حرف و ستیز، حل مسئله شروع شود.

سوئد - ۲۲ سپتامبر امیر ممبئی - فعال محیط زیست

دلیل انتخاب جنگل های دهره هوران برای برنامه زاگروسانه در میوان حجم بالای آتش سوزی و تخریب این جنگل ها در سالیان گذشته است که تنها تابستان سال جاری متاسفانه ۲۱۰۰ هکتار طعمه حریق عمدی غارتگران طبیعت در زاگرس شد.

بخش های بعدی برنامه زاگروسانه با اجرای سرود زیست محیطی کمیته کودکان و نوجوانان چیا شروع شد و در ادامه آن پیام انجمن فرهنگی ادبی میوان قرائت گردید... شایان ذکر است که برنامه زاگروسانه امسال با مشارکت نزدیک به ۱۰۰ انجمن زیست محیطی، کوهنوردی و تشکل مدنی از ۱ تا ۲۵ آذرماه سال جاری با شعار «این سرزمین با زاگروس سرسبز ژیناست»، برگزار می شود. زاگروسانه. انجمن سبز چیا

چالشهای محیط زیستی در جهان

احمد هاشمی

چالش های زیست محیطی و چشم اندازهای زیست بومی درجهان، نگران کننده هستند. به نظر می آید که در حال نزدیک شدن به نقطه ای هستیم، که دیگر بازگشتی در کار نیست.

کاشت ۱۲ هزار بذر بلوط در جنگل های سوخته دهره هوران

عاشقان ژینگه و ژیان در میوان حماسه ای سبز خلق نمودند/ کاشت ۱۲ هزار بذر بلوط در جنگل های سوخته دهره هوران

در پی فراخوان انجمن سبز چیا مبنی بر برگزاری پنجمین سال برنامه زاگروسانه در روز جمعه، ۱۰ آذرماه ۱۴۰۲، جمع کثیری از گروه های کوهنوردی، تشکل های مدنی، افشار مختلف مردم و اعضای انجمن سبز چیا به صورت گسترده صحنه های با شکوهی در حمایت از زاگروس عزیزمان به جا گذاشتند.

برنامه زاگروسانه از محدوده آتش سوزی های وحشتناک سال جاری در روستای دهره هوران با سخنرانی آقای محمدنجی کانی سانانی درباره ضرورت برنامه زاگروسانه شروع شد.

باتوجه به اهمیت حفظ حیات وحش زاگروس از جمله سنجاب که به عنوان مهم ترین باغبان در زاگروس فعالیت می کند بخش بعدی این برنامه گریزی بود بر پدیده شوم شکار سنجاب توسط شکارچیان سنگدل که به هنرنمایی گروه سموره کان و مدیریت آقای کاروان دفاعی برای شرکت کنندگان به اجرا درآمد و مورد تشویق همگان قرار گرفت. نوای دلنشین کودکان نوجوانان گروه موسیقی فلارمونیک زینت بخش بعدی این حضور باشکوه بود. با آغاز بخش اجرایی برنامه زاگروسانه (کاشت بذر بلوط)، آقای کمال کهنه پوشی به آموزش چگونگی کاشت بذر بلوط پرداختند. در ادامه دوستداران طبیعت از همه گروه های سنی با گروه بندی در مناطق جنگلی سوخته دهره هوران اقدام به کاشت ۱۲ هزار بذر بلوط نمودند تا بار دیگر به آتش افروزان یادآوری کنند عاشقان ژینگه و ژیان زاگروس را تنها نمی گذارند.

• مناطقی در جهان که بیشترین لطمه را از پیامدهای تغییرات اقلیمی می بینند، عمدتاً از قابلیت های سازگاری لازم بی بهره اند.

با وجود اینکه کشورهای توسعه یافته صنعتی، سهم تعیین کننده ای در قبال انتشار آلودگی جهان را دارند، میتوان «ردپای» این کشورها را در آلوده سازی مناطق دیگر جهان نیز، به نوع دیگری مشاهده نمود. در این دو دهه اخیر، کشورهای صنعتی بار هزینه های فزاینده زیست محیطی خود را به گونه ای مستقیم، نظیر اوراق کشتی های خود در کشورهای ارزان، مانند هند و بنگلادش یا غیرمستقیم، پسمانده های سمی فناوری اطلاعات خود را در آسیا و آفریقا به کشورهای گلوبال جنوب منتقل کرده اند.

در کنار همه این ها، کشورهای در حال توسعه به شدت در برابر پیامدهای تغییرات اقلیمی آسیب پذیر هستند. تغییرات جزئی در اوضاع اقلیمی می تواند مانع دسترسی مردم به آب آشامیدنی سالم شود، لطمه به زمین های کشاورزی بزند و باعث گسترش بیماری های عفونی گردد.

این موضوع پوشیده ای نیست، که بین کاهش فقر و تحول زیست محیطی، رابطه تنگاتنگی وجود دارد. مردمانی که در فقر مطلق زندگی می کنند، کاملاً متکی به دسترسی به منابع طبیعی هستند، تخریب چنین منابعی، تهدید مستقیم زندگی آن ها است. حوادث جوی مانند سیل و خشکسالی و افزایش سطح آب دریا می تواند زندگی میلیون ها انسان را به مخاطره بیندازد. افزایش یک متری سطح دریا، زندگی ۲۵ میلیون نفر را در بنگلادش تحت تاثیر قرار می دهد. به این دلیل است که جهان اکنون شاهد موج پناهندگان زیست محیطی است.

موانع اقتصادی، سیاسی و نهادی کنفرانس های آب و هوایی

موانع سیاسی: تسلط دولت ها بر فرآیند سیاست گذاری و وجود لابی و گروه های فشار، بازیگران سیاسی که

واقعیت این است که در عرصه سیاست زیست محیطی و اقلیمی بین المللی، با نهادهای ضعیف و پراکنده ای مواجه هستیم. تاکنون قریب به ۲۴۰ توافق زیست محیطی منطقه ای و جهانی، توسط این نهادها به تصویب رسیده است، ولی به دلیل بی رمقی و ناتوانی این نهادها، دستورالعمل ها در سطح کاغذ باقی مانده اند و ضمانت اجرایی نداشته اند.

پروتکل توکیو که برای اولین بار محدودیت های الزام آوری برای گازهای زیان بار وضع کرد، بدون شک موفقیتی در سیاست اقلیمی بود، اما همزمان، این اقدامات کاهشی به هیچ وجه کافی نبودند و مهمتر از همه این است که روند اجماع در رابطه با پروتکل توکیو، هفت سال طول کشید. این مسئله نمایانگر این است که پیشرفت در سیاست زیست محیطی بین المللی سرعتی بسیار آهسته دارد.

فقدان توازن زیست محیطی در عرصه جهانی

مناطق مختلف جهان به شیوه های بسیار متفاوت تحت تاثیر عواقب تغییرات آب و هوایی و همچنین تخریب محیط زیست قرار دارند.

شکاف بین کشورهای توسعه یافته، که وضعیت های زیست محیطی با ثباتی دارند، با کشورهای توسعه نیافته و یا کمتر توسعه یافته که با وضعیت وخامت زیست محیطی فزاینده مواجه اند، روز به روز رو به افزایش است.

سه عامل اساسی دیگر دامنه این عدم توازن را تشدید می کند:

- کشورهایی که در مناطق مشخصی از جهان، بیش از حد به منابع طبیعی عمومی وابسته هستند، آنها بیشترین خسارات را از پیامد های اقلیمی متحمل می شوند.
- مردمانی که بیش از همه در خطر تغییرات اقلیمی و زیست محیطی قرار دارند، اغلب مقصران اصلی نیستند.

کاسته شده و در نتیجه آنها در مهار بحران های اجتماعی و زیست محیطی ناتوان شده اند.

«تاجرهای پولی» و همچنین سازمان های نظارتی بین المللی خصوصی (مودی، استاندارد و...) که در نیویورک و لندن اقامت دارند، نه تنها تصمیم ساز سرنوشت یک بنگاه تولیدی و اقتصاد ملی، بلکه اکو سیستم جهانی نیز هستند.

در کشورهای در حال توسعه نیز، با شتاب و اوج گیری فرایندهای رشد اقتصادی و اجرای برنامه های متعدد نوسازی و توسعه صنعتی، محیط زیست در وضعیت بحرانی و نگران کننده ای قرار گرفته است.

منافع بلوک قدرت و گرو ههای دینفع پیرامون آن در این کشورها، در تعارض با منافع اکثریت مردم است. رانت های ناشی از غارت منابع طبیعی، میان گروه های دینفع تقسیم می گردد و این گروه ها نیز علاقه ای در جهت صرف این منابع در جهت توسعه فعالیت های مولدتر را ندارند. از این رو محیط زیست در کشورهای در حال توسعه نیز با روند فزاینده تخریب و آلودگی مواجه است. استفاده سوذجویانه از منابع، زمین، آب، هوا و غیره، چشم انداز بسیار خطرناک و تهدید کننده ای را در این کشور ها ترسیم می کند.

طبیعت به عنوان کالای عمومی، متعلق به همه انسان های امروز و نسل های آینده است. در طول این دو سده گذشته و هم اکنون نیز، منابع طبیعی در جهت انباشت سود هر چه بیشتر، غارت می شود. این شیوه های غارتگرانه باعث می شوند که طبیعت به نحوی خطرناک از مایه تهی و نظام های حامی حیات در آن نیز نابود گردند.

سازمان ملل متحد زیان های ناشی از تخریب محیط زیست در اثر فعالیت ۳۰۰۰ شرکت فراملیتی در جهان را در سال بالغ بر یک بیلیون و هفتصد میلیارد دلار تخمین می زند.

با قدرت گفتمانی نه تنها در کنفرانسها، دستور کار را مشخص می کنند، بلکه چگونگی بحث پیرامون مسائل را نیز اداره می کنند.

موانع اقتصادی: کنترل بازار توسط شرکت های فراملیتی (قیمت گذاری پایین و تخصیص یارانه ها به انرژی فسیلی) و سرمایه گذاری های عظیم در توزیع و استخراج نفت و گاز.

موانع نهادی: بازیگران با قدرت نهادی مانند بانک جهانی، که مجهز به قدرت ایزاری هستند و از منابعی چون جایگاه قدرت، پول، دسترسی به رسانه، کارکنان و قابلیت ها برخوردارند.

اما مهمترین نقش را در این رابطه «بازار مالی گلوبال» در سه دهه گذشته با رقابت فزاینده برای دستیابی به مواد خام طبیعی، نقل و انتقال سرمایه به مکان های سودآور و همچنین فشار در جهت افزایش مصرف و در نتیجه ازدیاد نرخ رشد اقتصادی داشته اند.

اعمال نفوذ بازار مالی در دو سطح، باعث دسترسی و استفاده نابرابر از مواد خام طبیعی توسط کشورهای توسعه یافته و ثروتمند در مقایسه با کشورهای «گلوبال جنوب» شده است:

الف - بدون تامین مالی سرمایه گذاران، عملیاتی کردن پروژه های مختلف در کشورهای موسوم به «گلوبال جنوب» که بخش اعظم منابع طبیعی جهان در این کشورها قرار دارد، غیرممکن است.

ب - بازار مالی گلوبال با اعمال قدرت از طریق بانک جهانی و سایر نهاد های جنبی، سیاستمداران کشور های «گلوبال جنوب» را وادار می کند که به نفع سهامداران بورس و انجمن ها و کانون های سرمایه گذار در عرصه استخراج منابع طبیعی اقدام کنند.

با سلطه بازار مالی عنان گسیخته، تمامی شالوده سیاسی دولت ها در هم ریخته و از توان مدیریتی آنها

اخبار و مطلب جهان

پاپ از مذاهب جهانی خواست علیه تخریب محیط زیست متحد شوند

رویترز نوشت: پاپ فرانسیس امروز یکشنبه گفت: اتحاد همه مذاهب جهانی در مقابله با ویرانگری وحشیانه محیط زیست ضروری است. کاردینال «پیترو پارولین» وزیر امور خارجه، پیام پاپ را به جای او قرائت کرد.

پاپ ۸۶ ساله قصد داشت در افتتاحیه غرفه ایمان در کنفرانس آب و هوا - COP-۲۸ در دبی شرکت کند، اما التهاب ریه او را مجبور کرد در واتیکان بماند.

پاپ فرانسیس گفت: مذاهب به عنوان صدای وجدان بشریت، به ما یادآوری می‌کنند که ما مخلوقات محدودی هستیم که به بی‌نهایت نیاز داریم؛ از آنجایی که ما واقعاً فانی هستیم، محدودیت‌های خود را داریم، و محافظت از زندگی همچنین مستلزم مخالفت با توهم درنده‌خوی قدرت مطلق است که سیاره ما را ویران می‌کند. / شفقتا / راوی نیوز /

تغییر اقلیم عاملی در افزایش فقر کودکان کار

بر اساس مقاله جدید سازمان بین‌المللی کار (ILO)، تغییر اقلیم باعث تشدید کار کودکان شده است، به ویژه در کشاورزی که ۷۰ درصد از کل کودکان کار در آن مشغول به کار هستند.

این مقاله تحقیقی نشان می‌دهد که افزایش فقر، احتمالاً مهم‌ترین پیوند بین تغییر اقلیم و کار کودکان است. آسیب‌های ناشی از تغییر اقلیم به طور قابل توجهی بر

ترسیم مرز بندی ها در سیاست های تغییر اقلیمی

واقعیت این است که ساز و کارهای جهانی در رابطه با محیط زیست و تغییرات اقلیمی نمی‌تواند، جدای از تغییرات وسیع تر قدرت در عرصه بین‌المللی درک شود. برای ترسیم مرز بندی ها باید، آنها یعنی دولت ها، نهادهای بین‌المللی و شرکت های فراملی نفتی و مالی و غیره را در چارچوب "حفظ وضع موجود" ارزیابی نمود، این گروه ها گردانندگان اصلی "اطاق های کنفرانس" هستند. در نقطه مقابل انواع نهادهای مدنی، جنبش های اجتماعی و طرفداران حفظ محیط زیست قرار دارند، که با هدف "تغییر وضع موجود" در "خیابان ها" هستند.

تردیدی در این نیست که در "اطاق های کنفرانس" نیز کشاکش سختی حاکم است، بسیاری از مقامات دولتی، مدیران بلند پایه و بخشی از متخصصان، در صدد حفظ وضع موجود و یا سودآوری شرکت هایشان هستند. واقعیت این است که همه نخبگان سیاسی، اقتصادی چنین کوتاه بین نیستند، گروهی از نخبگان حداقل در رابطه با سیاست های تغییر اقلیمی، در کنار نیروهای "خیابان" قرار دارند.

اما در لحظه کنونی، این نیز یک حقیقت تلخ است که هنوز توازن نیرو به نفع نیروهای "تغییر وضع موجود" نیست.

نتیجه :

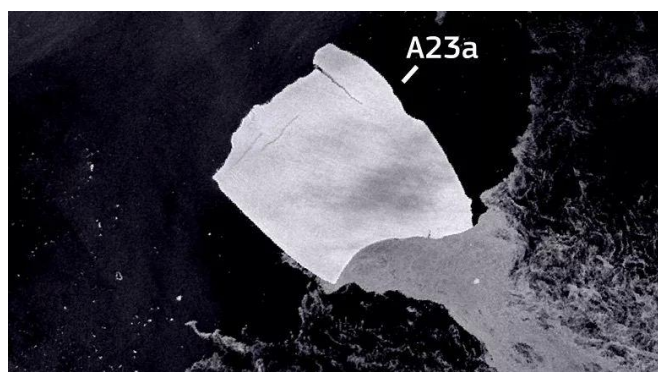
سناریوها در باب تحول آتی، در رابطه با نتایج عملی حاصل از کنفرانس های جهانی تغییرات آب و هوایی از آن حکایت دارد، که یکی از عناصر تعیین کننده، لزوم ایجاد نهادهای قدرتمند است، که توانایی سوق دادن جهان به یک مسیر اقلیمی پایدار را در نظر داشته باشد. موفقیت در این امر تنها به اتفاق نظر کشورهای صنعتی، در حال توسعه و نوظهور و بازیگران بازار و جامعه بستگی دارد، در غیر این صورت حاصل کنفرانس های جهانی تغییرات آب و هوایی، سرابی بیش نیست.

بزرگترین کوه منجمد دنیا با «یک میلیارد تن یخ» به حرکت درآمد

کشتی‌هایی که این روزها در آب‌های سرد نزدیک شبه‌جزیره قطب جنوب تردد می‌کنند، باید مرتب صفحه رادار خود را بپایند چرا که بزرگترین کوه یخ جهان پس از دهه‌ها یکجا ماندن در حال حرکت به سمت آب‌های اقیانوسی است. این کوه منجمد که «ای ۲۳ ای» (A23a) نامگذاری شده، ۳۹۰۰ کیلومتر مربع مساحت دارد و «یک میلیارد تن یخ» را در خود جای داده است.

این کوه یخ برای حدود ۳۵ سال بود که از جای خود تکان نخورده بود. در این مطلب خلاصه‌ای از تاریخچه و آینده بالقوه این کوه یخ را آورده‌ایم. جزئیات بیشتر:

<https://bitly.ws/34esE>

نیاز شهرها به پایداری اکولوژیک

شهرها در جهان امروز کانون ناپایداری اجتماعی، اقتصادی و محیط زیستی هستند. آلودگی‌های محیطی، انتشار گازهای گلخانه‌ای، محدودیت منابع، شکنندگی اکوسیستم‌های طبیعی شهر و تنگ شدن عرصه برای

معیشت و شرایط زندگی تاثیر گذاشته و افراد بیشتری را به سمت فقر سوق می‌دهد.

مواد موجود در قطعات تلفن‌های همراه چگونه می‌توانند به تغییرات اقلیمی کمک کنند؟

بیشتر بخوانید:

<https://www.bbc.com/persian/resources/idt-785327f3-1924-47dd-bc5c-deea29a07e0a>

آلودگی هوا سالانه جان بیش از ۵ میلیون نفر در سراسر جهان را می‌گیرد

بر اساس یک مطالعه جدید، این رقم نسبت به تخمین‌های قبلی، رقم بسیار بالاتری را نشان می‌دهد

بیشتر بخوانید :

<https://bitly.ws/33Ujm>

تجزیه و تحلیل ناهنجاری‌های آب و هوایی جهانی استفاده کرد.

تحقیقات آنها بلوغ ال‌نینوی شرقی اقیانوس آرام با شدت متوسط تا قوی را پیش‌بینی می‌کند که به طور قابل توجهی بر آب و هوای زمستانی آسیای شرقی و آمریکای شمالی تأثیر می‌گذارد. این مطالعه بر تأثیر ترکیبی رویداد ال‌نینو و روند طولانی مدت گرمایش جهانی تأکید دارد.

بر اساس این پیش‌بینی مناطقی در عرض‌های جغرافیایی متوسط اوراسیا و بیشتر بخش‌های قاره آمریکا احتمالاً زمستانی فوق‌العاده گرم را تجربه خواهند کرد که به احتمال 95 درصدی با ثبت رکوردهای دمایی تاریخی جدید، گرم‌ترین زمستان تاریخ کره زمین را رقم خواهد زد. / [تسنیم/ کانال آب](#)

کاپ ۲۸ دبی؛ دبیرکل سازمان ملل خواستار توافقی برای حذف سوخت‌های فسیلی شد

حدود ۱۰۰ کشور قول دادند استفاده از انرژی‌های نوین را تا سال ۲۰۳۰ سه برابر کنند.

حدود ۵۰ شرکت نفت و گاز از جمله شرکت عظیم نفتی آرامکو عربستان قول دادند بعد از ۲۰۵۰ دیگر گازهای گرمایشی وارد اتمسفر زمین نکنند.

البته این قول فقط مرحله تولید را در بر می‌گیرد، نه سوزاندن سوخت‌های فسیلی. منتقدان گفتند که این تاثیری قابل توجه بر مقابله با تغییر اقلیم نخواهد داشت.

بقای سایر زیست‌مندان، از مهمترین مشخصه‌های ناپایداری محیط زیستی شهرها هستند.

از اوایل دهه ۷۰ میلادی، جنبش‌های محیط زیستی علیه توسعه متداول شهرها به‌خصوص مناطق کلانشهری کشورهای توسعه‌یافته به راه افتاد. این حرکت‌های اعتراضی به روند توسعه، با قوت و قوام بیشتر، از دهه ۹۰ میلادی و به‌طور مشخص از کنفرانس ریو با نگرش «پایداری در توسعه» آغاز شد؛

نگرشی که به مقابله با الگوهای تولید، توزیع و مصرف ناسازگار با طبیعت، که منجر به اتمام منابع و تخریب محیط زیست و رشد اقتصادی ولو به هر قیمتی شد پرداخت و تنها فرایند توسعه‌ای را تایید کرد، که به بهبود کیفیت زندگی انسان‌ها در حد ظرفیت پذیرش نظام‌های پشتیبان حیات (Carrying Capacity) می‌انجامد. **پیام ما** // یادداشت کامل را [اینجا بخوانید](#):

<https://payamema.ir/payam/articlerelation/95171>

"داغ‌ترین زمستان تاریخ" پیش‌روی ساکنان زمین

سال 2023 با امواج گرمای سوزان در طول تابستان و پاییز، زنگ خطر گرمایش جهان را در سرتاسر جهان به صدا درآورد و به همه نشان داد که تغییرات اقلیمی تا چه اندازه جدی است. حذر این رابطه این سؤال ایجاد شده است که با ادامه این روند آیا شاهد گرم‌ترین زمستان جهان نیز خواهیم بود؟

در پاسخ به این سؤال، تیم پیش‌بینی آب و هوای کوتاه‌مدت در مؤسسه فیزیک جوی آکادمی علوم چین، از سیستم‌های پیش‌بینی آب و هوای پیشرفته برای

سیاست‌های آب و هوایی شامل زنان و دختران نیز می‌شود.

کنفرانس COP28 امسال در دویبی از ۳۰ نوامبر تا ۱۲ دسامبر برگزار می‌شود. بیست و هشتمین کنفرانس اعضا (COP) بخشی از معاهده ای بین‌المللی به نام کنوانسیون چارچوب تغییر اقلیم در سازمان ملل UNFCCC است. همه امضاکنندگان - که ۱۹۳ کشور عضو سازمان ملل هستند - هر ساله در COP گرد هم می‌آیند تا درباره تلاش‌ها برای مبارزه با تغییرات اقلیمی و سازگاری با آن بحث کنند.

در کنفرانس امسال تغییرات آب و هوایی سازمان ملل، نهاد زنان این سازمان تاکید دارد که حقوق، توانایی‌ها و نیازهای زنان و دختران در مباحث مطرحه در نظر گرفته شده و در سیاست‌های دولت‌ها گنجانده شود.

زنان و دختران در خط مقدم فعالیت‌های اقلیمی بوده‌اند و می‌توانند دانش و تخصص منحصر به فردی را ارائه دهند - از جمله در میان جمعیت‌های بومی، روستایی و جوان - که این دانش و تخصص می‌تواند از اقدامات موثر آب و هوایی حمایت کند. با افزایش شدت و تکرار وقایع آب و هوایی، زنان و دختران در سراسر جهان به طور فزاینده در معرض مشکلاتی مانند ناامنی غذایی و فقر و خشونت قرار می‌گیرند.

سازمان ملل متحد گزارش عدالت آب و هوایی حساس به جنسیت خود را در یک کنفرانس مطبوعاتی در COP منتشر و در رویدادهای خواستار سیاست‌های پاسخگوی جنسیتی در ۴ دسامبر (روز موضوع جنسیت در کنفرانس) شرکت خواهد کرد. چرا که عدالت اقلیمی بدون دخالت دادن وضعیت، تجربه و دانش زنان و دختران ممکن نیست.

"حق‌بان" رسانه جمعیت حمایت از حقوق بشر زنان

اما کشورهای حاضر در اجلاس کاپ ۲۸ در دویبی - که قول دادند انرژی‌های نوین را سه برابر کنند - گفتند که این کمک خواهد کرد سوخت‌های فسیلی حداکثر تا سال ۲۰۵۰ از سیستم انرژی جهان حذف شود.

حامیان این برنامه از جمله اتحادیه اروپا و امارات متحده عربی، میزبان کاپ ۲۸، می‌خواهند که این قول در توافق نهایی این اجلاس گنجانده شود تا تقریباً همه ۲۰۰ کشور حاضر در کنفرانس آن را امضا کنند.

گروه‌های اقلیمی با احتیاط از قول گسترش تولید انرژی‌های تجدیدپذیر استقبال کردند، اما گفتند که تعهد ارائه شده از سوی شرکت‌های نفت و گاز «سبز نمایی» است.

باید بحث‌ها و سیاست‌های آب و هوایی شامل زنان و دختران هم بشود

برگردان: مریم بهادری / نهاد زنان سازمان ملل متحد.

مصادف با روزهای نارنجی (۱۶ روز فعالیت برای پیشگیری و زدودن خشونت علیه زنان) در COP28 بیست و هشتمین کنفرانس اعضای کنوانسیون تغییرات آب و هوایی هستیم تا اطمینان حاصل کنیم که بحث‌ها و

۲۰۲۳ داغ‌ترین سال از زمان شروع رکوردها خواهد بود؛

کنفرانس اقلیمی سازمان ملل متحد، کاپ ۲۸، در حالی در دومی در جریان است که رکوردهای اقلیمی در سال جاری یکی بعد از دیگری سقوط کرده‌اند.

دمای آب‌های سطحی اقیانوس‌ها نسبت به روند عادی به شدت بالا رفته، سطح یخ دریاهای قطب جنوب به طرز نگران‌کننده‌ای کاهش پیدا کرده، و رویدادهای شدید آب‌وهوایی در همه قاره‌ها دشواری و ویرانی به بار آورده است.

دانشمندان می‌گویند تقریباً مطمئن هستند که ۲۰۲۳ داغ‌ترین سال از زمان شروع رکوردها خواهد بود؛ اتفاقی که هیچیک از سازمان‌های مهم علوم اقلیمی در ابتدای سال انتظارش را نداشتند.

هیات میان‌دولتی تغییر اقلیم (آی‌پی‌سی‌سی) در گزارشی در ماه اوت ۲۰۲۱ گفت که اقلیم زمین در حال تغییری بی‌سابقه و گاه غیرقابل برگشت است.

آن گزارش که دبیرکل سازمان ملل آن را «آزیر قرمزی برای بشریت» توصیف کرد، نسبت به موج‌های گرما، خشکسالی‌ها و سیل‌هایی که بیش از پیش شدید هستند هشدار داد. ادامه را در لینک زیر بیشتر بخوانید.

<https://www.bbc.com/persian/articles/c7244ydnw7vo>

آدرس ارتباط با ما:

Bulletinenviro@gmail.com

کاپ ۲۸؛ هشدار فعالان محیط زیست به حضور «بی‌سابقه» شرکت‌های انرژی فسیلی در این اجلاس

فعالان محیط زیست می‌گویند که تعداد «بی‌سابقه‌ای» از نمایندگان شرکت‌های مرتبط با سوخت‌های فسیلی در اجلاس تغییرات اقلیمی سازمان ملل موسوم به کاپ ۲۸ در دبی شرکت کرده‌اند.

بر اساس تحقیقات اندیشکده‌های محیط زیستی تقریباً دو هزار و پانصد نفر از شرکت‌های مرتبط با صنایع زغال‌سنگ و نفت و گاز هم‌اکنون در دبی حضور دارند.

ائتلافی از گروه‌های سبز به نام «آلاینده‌های خطرناک را بیرون کنید» این تعداد را منتشر کرد که ۴ برابر بیشتر از شرکت‌کنندگان نشست سال گذشته در مصر است.

فعالان محیط زیست نگرانند که با وجود این همه نمایندگان انرژی‌های فسیلی، توافق برای محدود کردن استفاده از اینگونه انرژی‌ها دشوارتر شود.